

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre K 300.— | Negyed évre K 75.—
Fél évre K 150.— | Egy hónapra K 25.—

POLITIKAI NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECZEN, PIAC-UTCA 49.
TELEFONSZÁM: Kiadóhivatal és nyomda 18
Szerkesztőség — 10-20

A mi védbástyánk

Szorongó szívvel lessük mi, kifosztottmagunkra hagyott árva magyarok, mi történik a Kárpátokon túl, összeülnek-e a lengyel és az orosz béke delegátusok s ha összeülnek, békét köthet-e egymással a társadalmi rend és az általános felfordulás.

Az orosz veszély már régen, néhai való békeidőkben is kísértett, de büszke vigasztalással tekintettünk el a végtelen rónán a szemhatáron felkékelt oroszok felé: ott állanak a Kárpátok s a Kárpátok öve mint hüvös fal veszi körül és védi meg minden támadástól Magyarországot. Jött a világháború s a Kárpátok havasai megmutatták, hogy nem hiába hittünk bennük, a Kárpátok csucsain elvérzett a sokmillió orosz hadsereg, a Kárpátok megvédték a verejtékesre dolgozó magyar népet otthonát, tüzhelyeit az orosz barbárság pusztító látogatásától.

Ma megint új világveszedelem fenyeget Oroszországot felől s a páratlan lendülettel, önfeláldozással küzdő lengyelek után elsősorban minket, elsősorban Magyarországot. Az orosz rém borzalmasan torzított kiadásban megint közledek, de a láthatáron kéklő ormai a Kárpátoknak már nem minket védnek, s ha ne adj Isten sor kerülne rá, talán nem is védnének már senkit, hanem kaput tárnának a vörös veszedelem előtt.

A Kárpátok védő hegylancát elvesztettük. De az az öserő, a mely ezeréves létet biztosított eddig Magyarországnak, gondoskodott új hegylancról a buzakalászos magyar róna védelmére, a köhgyek láncá helyett vasemberek csatársora állt ott a magyar rónaság körül, új Kárpát támadt a magyar föld védelmére: a nemzeti hadsereg.

Fegyverrel a kezében állt ott a sisakos magyar katona készen arra, hogy hazáját ha kell, élte árán is megvédelmezze minden támadástól, minden veszedelemtől. A nemzeti hadsereg katonájában megvan minden büszke erény, mely a magyar katonát eddig is jellemezte és nemrégiben még nem egy kis Csonka-Magyarország, hanem egy hatalmas birodalom legbiztosabb támasza volt, de azóta, mióta a magyar katona a nemzet hadsereg katonája, büszke erényei meghatványozódtak abban a tudatban, hogy fegyveres keze otthonmaradt és polgári munkáját végző testvéreinek otthonát is védelmezi, hogy nem idegen érdekek szolgálatában, de családi otthona és tüzhelye védelmében ontja vért, ha így kívánja a haza, az otthon, a tüzhely.

A Kárpátokon túl viharfelhők gomolyognak, de a magyar rónán vígan folyik a munka, mert az elveszett Kárpátok helyén egy új Kárpát hatalmas lánc állt ott: a nemzeti hadsereg.

Csütörtökön lesz a francia elnökválasztás

Millerand megválasztása esetén Briand lesz a miniszterelnök

Páris, szept. 20. (A M. T. I. szikratávirata.) A Havas-ügynökség jelenti: A köztársasági elnököt választó nemzetgyűlést szeptember 23-án, csütörtökön délután 2 órára tüzték ki. A nemzetgyűlést *Bourgeois*, a szenátus elnöke hívta össze Versaillesba. A kamarát kedd délutánra hívták össze.

Bécs, szept. 20. Párisból jelentik a Morgen-nak: Teljes még a tájékozatlanság a körül, hogy ki nek van legtöbb esélye az elnökválasztáson. Millerand makacsul vonakodik a jelöltséget elfogadni, környezete mégis bizik benne,

hogy sikerülni fog őt rábírnai elhatározásának megmásítására. — Maga a két komoly elnökjelölt *Jonnard* és *Raoul Péret* is vállalkozott rá, hogy ilyen irányban fog Millerandra hatni. Ha Millerand vállalkoznék, akkor megválasztása bizonyos és ebben az esetben *Briand* lenne a miniszterelnök. *Poincaré* mint pénzügyminiszter lépne be a kabinetbe és a külügyminisztérium vezetését minden valószínűség szerint *Viviani* venné át. Szó van arról is, hogy egy Briand-kabinetben esetleg *Jonnard* lesz a külügyminiszter.

A numerus clausus

Ruppert Rezső a javaslat ellen

Budapest, szeptember 20. A nemzetgyűlés mai ülésén *Rakovszky* István elnökölt.

Folytatják a numerus claususról szóló javaslat általános vitáját.

Ruppert Rezső: A népnek bünbakot kell keresnie, akik hibásak abban, hogy szenvedünk, azok nem büntethetők, ide hoznak tehát a szónokok két bünbakot: a liberálismust és a zsidókat. A szónokok valamennyien tévedtek. A liberáliszmus nem egyéb, mint a francia forradalom ígéje: a szabadság, egyenlőség, testvériség kifejezése. Erőszakos és nem demokratikus eszközökhöz fordulnak a zsidóság ellen. E helyett olyan területre kell rálépnünk, amelyet eddig átadtunk a zsidóknak: a kereskedelem. Nem áll az, hogy a nyomor ott van, ahová a zsidókat engedték, a kereszténység és a tudomány terén ott, ahol nyomor van, a katonai és hivatalnok karban, ott nincsenek zsidók.

Haller István kultuszminiszter: A bányákba nem mennek a zsidók! *Ruppert Rezső*: Favorizálni kell a kereskedelmet és ne keressek a keresztények a közalkalmazotti pályát. A hivatalos statisztikai adatok nyilvánosságra kerülése előtt nem szabad nyilatkozni a zsidóknak a zsidóknak a háborúban való részvételéről. Nem a zsidók részvétele miatt veszítettük el a háborút. A fronton kezdődött a bomlás, a király bekemozgalma is hatott a hadsereg idegeire. Amikor jött az általános bomlás, kalandorok kezébe jutottunk, de nemcsak zsidó, hanem magyar politikai kalandorok kezébe is.

A törvényjavaslat nem szolgálja objektíve az ország érdekeit, a szegény keresztény ifjúság ellen irányul, mert a látogatási kényszer folytán sokan nem tudják majd kenyerüket megkeresni. Rettenetes hatással lehet a szelekció, mert azok között, akiket nem vesznek fel, lehet egy Pasteur, egy Semmelweis. A numerus claususszal lejárattuk a keresztény eszmét. A szeretet, a türelmesség, a megbecsülés helyébe a gyűlölet lépett. Reális keresztény politikát csak földbirtokreformmal lehet csinálni és nem numerus claususszal. Nem fogadják el a törvényjavaslatot.

Szünet után *Sándor Pál* beszélt a javaslat ellen.

Tizszeresére emelték a városi földek haszonbérént

Rendkívüli közgyűlés szeptemberben

A törvényhatósági bizottság gazdasági bizottsága vasárnap délelőtt 10 órakor *Talay Zoltán* dr. tb. tanácsnok elnöklésével tartott ülésén foglalkozott a városi földek haszonbérének az 1920—21. gazdasági évre való megállapításával.

A tárgyalás alapja a számvevőség kimutatása volt az 1918—19. és az 1919—20. gazdasági évekre megállapított haszonbérékről. A nemrégiben megjelent 5440. számú kormányrendelet módot ad a városnak arra, hogy a változott gazdasági viszonyokra való tekintettel az 1919—20. gazdasági évre már megállapított haszonbéréket is újból felemelhesse.

A gazdasági bizottság a talaj minőségét, a bérletnek a várostól való távolságát, a beruházásokat és a bérlet körülményeiben beállított változásokat figyelembevéve, általában az eddigi haszonbérék tizszeresét állapította meg új haszonbér gyanánt. A köztisztviselők és közhasznú munkások bérleteit csak a kétszeresére emelték fel és engedélyezték ezt a kedvezményt az *Olah-féle* bérletnél is, ahol a bérlet annak idején a románok mindenéből kifosztották.

A vasárnapi ülésen 66 bérlet új haszonbérént állapította meg a gazdasági bizottság, közöttük a *Fancsovics-féle* gumi telek, a *Barány Mór-féle* szigeti cserépvető, a *pallagi 3. számú* tagbirtok, *Nagy Jakab* és társai *Tornyos-tanyai* bérlete, a *sámsoni dombok* új haszonbérént.

Külön ülésen fogja a gazdasági bizottság az 1919—20. gazdasági évre már megállapított haszonbéréket revízió alá venni.

A városi tanács mai ülésén elhatározta, hogy mivel a kormányrendelet záros határidőhöz köti a földtulajdonos igényeinek érvényesítését, még szeptember hav-

ban rendkívüli közgyűlést kell tartani az új haszonbérék végleges megállapítása céljából.

Blaha Lujza Debrecenhez

Köszönet az üdvözlésért

Megírtuk, hogy a városi tanács *Blaha Lujzát* hetvenedik születésnapja alkalmából megleghangú levélben köszöntötte.

Az ősz művésznő, akit az egész ország a szeretetmegnyilvánulások özönével árasztott el, külön levélben köszöntö meg Debrecen városának, első sikerei kedves emlékü színhelyének üdvözlését. A városi tanács vasárnap *Blaha Lujzától* a következő levelet kapta:

Budapest, 1920. szept. 15.

Debrecen szab. kir. város tanácsának

Debrecen,

Nagy örömet szerzett nekem meleg hangú üdvözlésük, amelyben jóleső bizonyosságát látom annak, hogy ugyanolyan szeretettel emlékeznek ott reám, mint aminővel én örzöm azokat a felejthetetlen emlékeket, amelyet Debrecen szabad kir. várossal összefűznek.

Fogadják kérem a megtszítelő megemlékezésért hálás köszönetemet.

Öszinte tisztelettel

Br. Splényiné *Blaha Lujza*

A nagyszony köszönő sorait a város levéltárában helyezik el.

Dubno a lengyeleké

A lengyelek megtisztítják Kelet-Galicát

Varsó, szept. 20. Lengyel harc-téri jelentés 19-ről: Az ellenség további üldözése során megszállottuk a *Zbrucz* alsó folyását, valamint *Husyatín*, *Trembovka*, *Olejov*, *Tarnopol* és *Bródy* városokat. Kemény küzdelem után csapataink elfoglalták *Dubnót*. Rovno irányában *Klevanból* kiver-tük a bolsevik csapatokat.

A front többi részén reánk nézve kedvező helyi jellegű harcok és élénk felderítő tevékenység. A *Njemen* mentén és a *Scara* partján nagy ellenséges erőket vontak össze. Sejnnytől nyugatra a litvánok megerősítik állásaikat. Ma reggel 7 órakor *Karolin* vidékén, a *Fehér-tó* mellett tüzeltek járőreinkre.

A rigai béketárgyalások

Riga, szept. 20. A Lengyel T. U. jelenti: A lengyel és orosz béke delegációk elnökei megnyitó értekezletet tartottak. A békekonferencia kedden tartja első ülését.

Német kormányválság

Berlin, szept. 20. *Heintze* helyettes kancellár, birodalmi igazságügyminiszter, aki mint a német nacionalista párt bizalmi férfia

foglal helyet a kormányban, a legközelebbi napokban megválnak állásától. Heintze van kiszemelve bukaresti követté.

Bécs, szept. 20. A N. Fr. Pr. jelenti Berlinből: Megerősítik, hogy dr. Wirth birodalmi pénzügyminiszter benyújtotta lemondását.

Békebeli legfinomabb és női costümöknek való legújabb divatu színes, valamint férfiruhák fekete **szövetek** feltűnő jutányos árban **Kupfer és Társánál** Kistemplom bazar.

Fehete, keserű, ehetetlen a kenyérliszt

Szigoru vizsgálat a visszavételére

A közönség körében az utóbbi napokban egyre sürűbben hangzottak el keserű panaszok, hogy az új kenyérliszt élvezhetetlen. Nemcsak, hogy a kenyér, amelyet e lisztből sütöttek, fekete, nyúlós és keserű volt, de nagyon sok esetben egyszerűen lehetetlen volt a kenyérsütés, mert a liszt nem állott össze.

Zöld József tb. tanácsnok a városi tanács mai ülésén bemutató egy darab kenyeret, mely az új kenyérlisztből készült. A fekete, nyúlós massa, a magyar Alföld híres buzakenyere, mint corpus delicti feküdt a városi tanács asztalán. Kukorica-izét határozottan meg lehetett állapítani rajta, de izleléssel nem lehetett megállapítani azokat a többi gyanús anyagokat, amelyekkel a lisztet kétségtelenül keverték.

A városi tanács megdöbbenve és felháborodva vette tudomásul, hogy az idén is 80 százalékos kiőrésből előállított kenyérlisztből ilyen kenyér készül és felhívta Zöld József tb. tanácsnokot, hogy a kenyérdarabot állami vegyészszel vizsgálta meg és így állapítsa meg, milyen idegen anyagokkal keverték a lisztet. Ugyancsak intézkedett a tanács, hogy a városi alkalmazottak beszerzési csoportja a neki kiutalt lisztből kenyeret sütsen és azt is vizsgálta meg. Ez intézkedést azért tartották szükségesnek, nehogy azt lehessen védekezésül felhozni, hogy a kenyéret nem a kiutalt és szállított lisztből sütötték vagy hogy a panaszosok nem tudnak kenyeret sütni.

A sürgős intézkedésre annál is inkább szükség van, mert ez a kenyér egyenesen mérgező, különösen a gyerekek számára. A világiatási vállalat egyik alkalmazottja, öt gyerekes családapa, sirva mutatott fel a városházán egy darab ilyen ehetetlen kenyeret. A lisztet utolsó pénzéből vásárolta s a keserű, fekete kenyeret gyermekei nem képesek megenni.

A városi tanácsnak ez évben nincs módja a liszt típusok betartását ellenőrizni, mert az intézkedési és ellenőrzési jog most a G. O. K. kirendeltségéé. A tanács megkeresi a G. O. K. kirendeltségét, hogy a hivatalos liszt típusokról mintát küldjön a közvéleményi ügyosztálynak, hogy így a panaszok alaposágát elbírálhassa és feljelentéseit megtehesse.

Jelenleg 80 százalékos kiőrésű búzalisztet kell adni kenyérlisztnek. Előrelátható, hogy a lisztet rövidesen 40 százalék kukoricaliszttal fogják keverni, mert mint a közvéleményi miniszter a Debreczenben tartott ankétán is kijelentette, ellenkező esetben már márciusra kifogyna az ország a kenyérmagvakból. Ezt a keverést azonban hivatalosan még nem rendelték el, mindamellett az ehetetlen kenyerek tanúsága szerint azon az úton, amelyen a liszt a fogyasztóhoz jut, valahol már is keverik a kenyérlisztet és pedig nemcsak kukoricával, hanem korpával, napraforgóhéjjal és más ehetetlen anyagokkal.

Magoss György dr. tiszteli főügyész sürgős és szigorú vizsgálat tartását követelte, mert szerinte itt valami nagyszabású visszaélés, panama lehet a háttérben. A közvéleményi miniszter Debreczenben, amikor első ízben került szóba a kenyérliszt rossz minősége, kijelentette, hogy irgalmatlanul börtönbe juttat mindenkét, aki ebben bűnös és bezáratja azt a malmot is, ahol ilyen lisztet állítanak elő.

A közvéleményi miniszter kijelentésére támaszkodva, a városi tanács minden eszközt igénybe fog venni, hogy a hallatlan visszaélések forrásait kiderítse és a bűnösöket bíróság elé állítsa.

Parasztlázadás Horvátországban

A szerb miniszterelnök jelentése

Bécs, szept. 20. Néhány bécsi lap azt írja, hogy a horvát parasztlázadás fegyveres felkelése négy kerületre terjed és a szerb hivatalnokok és a rendőrség ellen irányul. Horvátországban kihirdették az ostromállapotot. A kormány arra törekszik, hogy katonai erővel nyomja el a lázadást, ami újabb összeütközést okozott. Laibachban a vasutasok általános sztrájkot proklamáltak. A bécsi szerb követség ezt a hírt határozottan megcáfolja és kijelenti, hogy ez egyáltalán nem felel meg a tényeknek, hanem tendenciózus, torzított híresztelés.

Szeged, szept. 20. (M. T. I.) A szabadkai lapok írják: A horvátországi parasztlázadás ügyében, a mely korántsem kommunista jellegű, hanem a horvát elszakadásti törekvésekre vezethető vissza, a parlamentben Vesznics miniszterelnök a következő jelentéseket olvasta fel:

A newyorki bombamerénylet

Letartóztatták a canadai francia misszió egyik volt alkalmazottját

Bécs, szept. 20. A newyorki tőzsde előtti robbanásról a következő részleteket jelentik meg: Palmer főállományú ügyész megérkezett New-Yorkba, hely személyesen vezesse a vizsgálatot. Az egyesült Államokban valamennyi tőzsdét és pénzügyi központot rendőrség vagy katonaság őriz.

Canadában elfoglalták a francia misszió egyik volt alkalmazottját, aki néhány nappal a robbanás előtt figyelmeztette newyorki barátait, hogy szeptember 16-án ne tartózkodjanak a Wahl-Streeten.

Egy másik kivatalos jelentés szerint a bombamerényletre őrási pokolgépet használtak, amelyből már 150 fontnyi súlyt kitevő vasdarabokat szedtek össze. Eddig az áldozatok száma 37-re emelkedett.

— Priccsnyereg-felszereléseknek a magyar nemzeti hadsereg részére való felajánlása. A hadseregnek nagyobb számú priccsnyereg van szüksége. Ezért felhívjuk mindazokat, akik ilyen nyeregfelszereléssel rendelkeznek, hogy az alábbi ártéértéssel ajánlják fel a nemzeti hadseregnek. Az átvételi hely Budapest, Ferencz József lovassági

A novo seloi és krisevoi vasutvonalon a lázadó parasztlázadás megátámadták és kifosztották a vonatot. A lázadók száma mintegy 3000. Fel vannak szerelve puskákkal és 3-4 gépfegyverrel. Összeköltésben állanak egymással és a parasztközlettel kiállítását követelik. A lázadás Szent Iván-Zelemiben és a járásban tovább terjed. Kattini községben a jegyzőt és a bírót meggyilkolták. Belovar-Morave előjáróságát megátámadták és elűzték. Az asinei járásban a lázadás egyre nagyobb mérvet ölt. Innen 100 katonát és 2 gépfegyvert kértek. Zagorjében és Maria-boronban kifosztották az üzleteket. A dubnicci járásban a lázadás egyre több és több köztégre terjed. Krisencinél heves összeütközés történt a hatóság és a lázadók között. A községet rohammal elfoglaltuk. 1 katonánk elesett, 4 megebesült.

laktanya, X. Kerepesi-ut. Az átvételi bizottság minden kedden és pénteken délelőtt 10 és 12 óra között működik. Kimutatás egy teljes priccsnyereg alkotó részéről és az azok után kifizetendő térítési összegekről: Egy drb nyereg 4000-5000 korona, egy drb alsó heveder 205 korona, egy drb izzasztó 200 korona, 2 drb kengyelcső 150 korona, 2 drb kengyelvas (csak civil) 50 korona, egy drb csikó-kantárszár szabályszerű orrfékkal (lehetőleg bevont) 400 korona. Nem teljes készleteket is megvásárolnak. Ezeket a felszereléseken kívül még a következőkre van szükség az alább felsorolt áron: Egy drb teljes civil kantár (lehetőleg bevont) 1000-2000 korona, egy drb martingal 600 korona, egy drb vasdász szügyelő 600 korona.

A budapesti tőzsde

Budapest, szept. 20.

Értékpapírpiac: Élénk forgalom mellett az irányzat szilárd. Árhullámzások: Magyar hitel 1735-11, Osztrák hitel 935-30, Jelzálogbank 498-95, Leszámitoló 815, Hazai bank 720-05, Angol-magyar 960-70, Agrárbank 1025-15, Magyar-olasz 492-79, Gizzella 1688-90, Viktória 5150-60, Salgó 6525-450, Ganz-Danub 16400-300, Rima 3460-520, Brassói 4150, Hazai faterm. 6200-100, Nisici 13000-12950, Országos faterm. 2100-60, Danica 5400, Papír 2680-25, Cukor 14100-13900, Lampa 2600-75, Gummi 3090-3150, Telefon 1870-900, Adria 12900-700, Atlantica 6700-600, Közúti 1485-570, Déli vasút 1330-375, Államvasút 4750-700, Trust 1430-85.

A valutapiac szilárd. Árfolyamok: Napoleon 876-80, Font 1000-1030, Dollár 293-297, Francia frank 1910-1995, Márka 479-472, Lira 1240-1290, Romanov 324-319, Lei 582-578, Sokol 396-391, Svájci frank 51-4950, Kor-dinár 965-980, Frank-dinár 960-948, Léva 490-460, Bécs 98-9750.

A zürichi devizák

Zürich, szept. 20. (Megnyitás) Budapest 210, Bécs 275, Osztrák bélyegzett 250, Berlin 940, New-York 612, Prága 8, Zágráb 490, Milano 2750, Bukarest 12.

Sándor Margit női kalap üzletében

József kir. herceg-u. 5. legolcsóbban szeresheti be **KALAPJAIT.** Alakítások pontosan eszközöltetnek

HIREK.

Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy Hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában.

— A kormányzó jobban van. Budapesti tudósítónk jelenti: Horthy Miklós kormányzó egészségi állapotában örvendetes javulás állott be. Láza csökkent, meghűlése muló természetű. Remélhető, hogy a kormányzó egészsége a legrövidebb időn belül teljesen helyreáll.

— Márk Endre fölgögyült. Márk Endre udvari tanácsos polgármester — mint megirtuk — heteken át súlyos beteg volt. Alapota az utóbbi időben örvendetes javult. Vasárnap délelőtt hagyta el a betegágyát és első útja a nagytemplomba vezetett, ahol Nagy Ferenc amerikai lelkész beszédét hallgatta meg. A fölgögyült polgármestert barátai és hívei szeretetteljesen üdvözölték.

— Amerikai lelkész prédikált a nagytemplomban. Vasárnap délelőtt zsufolásig megtelt padosorok előtt prédikált a nagytemplomban a kollégium egykori kiváló növendéke Nagy Ferenc roeblingi (U. S. Pensylvania) lelkész. Megkapó szónoki lendülettel, költői szárnyalású beszédben ismertette az amerikai magyarság törhetetlen hazafiságát és páratlan áldozatkésztségét.

— Hazasság. Dr. Bohn, Ede a budapesti m. kir. tud. egyetem fogászati klinikájának orvosa a mai napon hazasságot kötött Meisels Piroskával.

— Vizsgálat a homokkerti olvasóegylet ellen. Az ÉME. debreceni csoportja kérte a polgármestert, hogy a homokkerti református olvasóegylet ellen vizsgálatot rendeljen el, mert a templom-alap javára rendezett kabaré műsorába Gábor Andor egy darabját is felvette. A polgármester a vizsgálatot elrendelte, mert

Ujabban érkeztek!! FÖLDESI és TÁRSA Iskolaszerek, irkák, irodai és csomagoló-papírok, cigaretta-papírok és hüvelyek. Csak viszonteladóknek!! céghez, CSAPÓ-UTCA 16., az udvarban.

Cipők legjobb minőségben készzen és méret után olcsón beszerezhetők. **Grünwald-cipőüzem** Sas-utca 4., Kölcsönsegélyző-épület.

az indoklás szerint az egyesület olyan író munkájával kívánt hazafias és erkölcsi célt szolgálni, aki politikai szereplésével és irodalmi működésével hazafiatlan és destruktív irányzatot szolgált. A vizsgálat arra terjed ki, hogy fenforgott-e az egyesület részéről a célzatos destruktívizmus, illetve az előadott darabok összhangzásban vannak-e Gábor Andor hazafiatlan és destruktív szereplésével.

— **Hivatali eskü.** Pohl Ferenc, a város új főkeresztése ma délelőtt a városi tanács előtt letette a hivatali esküt Csóka Sámuel polgármester-helyettes-főjegyző kezébe.

— **Elhunyt városi tisztviselők.** Ma délután 5 órakor temették Máthé Miklóst, a város nyugalmazott házi pénztárnokát. A temetésen a városi tanácsot Csóka Sámuel polgármester-helyettes-főjegyző és Kondor Kálmán főszámvéző képviselte. Szabó Sándor behelyettesített városi iktató hirtelen meghalt. A szorgalmas tisztviselő halálát a haretéren szerzett szívujaja okozta.

— **Száz vagon szén.** Egy magán cég ajánlatot tett a városnak, hogy novemberre 100 vagon szenet szállít 124 koronás áron. A szén ára előrefizetendő. Ez a szén a világítási vállalatnak nagyon drága, mert a fogyasztási díjak újabb tetemes emelését jelentené, de fűtési célokra számbaveendő mennyiség, különösen a mai faintség mellett. Ezért a városi tanács megbízta Zöld József tb. tanácsnokot, hogy a szénkorománybiztosságnál a város érdekeit képviselje és tegye lehetővé a szénnek a napi 80 tonnás kontingensen felül való leszállításának engedélyezését. A szén a salgótarjáni szénvidék egyik kisebb bányájából való és az ára azért oly magas, mert vasut hiányában teherautókon kell a legközelebbi állomásra szállítani.

— **Szükségelakások a Salétrom-laktanyában.** Rostás István városi főkapitány a mai tanács ülésen bejelentette, hogy a Salétrom-laktanyának szükségelakásokká való átalakítási terve elkészült. Eszerint a laktanya négy épületének átalakítása 223.000 koronába, a másik két épületé pedig 1.288.000 koronába kerülne. Ha azonban a város csak négy épületet alakítat át, úgy csak 120.000 koronába kerül. A tanács ez utóbbi javaslatot fogadta el. A Salétrom-laktanyában tehát 6 egyszobakonyhás és 28 egyszobás szükségelakás készül.

— **Az erdőőr balesete.** Simonyi Pál mikespécsi erdőőr fegyvere tisztogatás közben elszűlt. A golyó a jobbkarjába fúródott és teljesen szétroncsolta. Súlyos sérülésével a közpórházban ápolják.

— **A corki polgármester éhségstrájkja.** Londonból táviratkozik: A corki polgármester még mindig folytatja éhségstrájkját a brixtoni börtönben. Már 38 napja éheznek. Hivatalos angol jelentés szerint valószínűleg azok a külföldön elterjedt hírek, melyek szerint a polgármesterrel rosszul bántak. A polgármester elejétől kezdve mindazokban a kedvezményekben részesült, melyek a politikai foglyoknak megadnak. Mióta éhezésével beteggé tette magát, a kórház egyik külön-szobájában ápolják és állandóan orvosi felügyelet alatt van. Két gyakorlott ápolónőt osztottak be melléje. Agya mellett állapotának megfelelő jó ételek állanak és az ápolónők igyekeznek rávenni arra, hogy egyék.

Csonka Magyarország — nem ország, Egész Magyarország — mennyország!

— **Uj iparengedélyek.** A városi tanács a következő új iparengedélyeket adta ki: Tóth József sertés-kereskedés 2000, Simon György bank-és árubizományos 1000, Werner Sándor és társa divat- és piperecikkek 2000, Frenkel Jenő bor- és égetett italok kereskedése 4000, Hercz Dezső sertés-kereskedés és hizlalda 4000, id. Weichinger Károly kávésipár 2000, Galambos Dezsőné csemegekereskedés 500, Klein Béla nyersbőr, toll, szőrkereskedés 3000, Hevesi Gyula szén, mész, cementkereskedés 2000, Markovics Ignác bank és árubizományos 2500, Herman Dezső és társa műszaki és építési anyagok kereskedése 4000, Székely István sertés-kereskedő 2000, özv. Kató Imréné szatós 300, Debreczen és vidéke mezőgazdák szövetekeze hitelüzletek lebonyolítására 2000, Koros Sándor nyerstermény, élelmiszer- és zöldségkereskedés 2000, Kalmár Imre cipész 300, Karas Béla szatós 300, Nagy Károly kovács 300, Fazekas Imre elektrotechnikus 200, Balogh János ügynök 1000, P. Nagy Lajos eszmadia 200, Lovász Árpád építkezési anyagok, tűzifakereskedés 2000, Gara Károly illatszert- és pipere-üzlet 2000 koronáért.

— **Női felöltők** és kosztümök, eredeti bécsi modellek, valamint leányka felöltők nagy mennyiségben érkeztek Frank Sándor céghez, Debreczen, Piac-utca 42.

— **A közalkalmazottak beszerzési csoportjának közleményei.** A testületi megbízott urakat, kiket a testületek hozzánk bejelentettek és az intéző bizottság tagjait felhívjuk, hogy f. évi szeptember 21-én kedden délután fél 5 órakor a tisztviselő étkezdében (Uranus) cukor, zsír, stb. osztása ügyében való megbeszélésre megjelenni sziveskedjenek.

— **Katonazenekar hangversenye a Hungáriában** szerdán este 8 órai kezdettel a vonós katonazenekar nagy klasszikus műsorral hangversenyt tart a Hungaria-kávéházban. A jövedelem a zenealapra fordítatik.

— **Orvosi hír.** Dr. Burger Péter orvos hazatért Debreczenről, ahol a gróf Degenfeld-ter 10. sz. alatti régi lakásán mai nappal megkezdte.

— **Megnyílik a Rose-nyelviskola.** Rose nyelvész-tanár ez uton értesíti tanítványait, valamint azokat, akik nyelviskolájába be akarnak iratkozni, hogy a tanítást f. é. október hó elsején ismét megkezdik. Az új angol, francia és német tanfolyamokra naponta délben 12—2 óra közt lehet jelentkezni (Széchenyi-u. 42. l. em.). Tandíj haví 110 korona.

— **Hareszerű céllövészet.** Az államrendőrségi kapitányság közli: A debreceni katnáság szeptember 23-án délelőtt 7 órától délután 1 óráig a Sárkut tanánál hareszerű lövészetet rendez éles tölténnyel.

— **A cipész büne.** A Lindenfeld és társa cipőkereskedő cég néhány hét előtt 80 pár fehér női cipőt rendelt meg Tarpai Sándor cipésznél. A talpbőrt és az ugnevezelt kéregbőrt a cég adta a cipőkhöz. Tarpai a megrendelt cipőket leszállította, de csakhamar kiderült, hogy a talpalásra a kéregbőrt használta fel. A cég csalásért és sikkasztásért följelentette Tarpait, aki a rendőrségen beismerte, hogy a talpbőrt eladta. Az eljárás megindult ellene.

— **A mai naptól** női és férfi kalapok legdivatosabb és legizlésesebb formában 3 nap alatt készülnek el Kalapüzem Piac-utca 9. sz. alatt.

— **Bécsi és párisi modell** újdonságok megérkeztek Kohn Helén kalapszalójába, Piac-utca 79.

— **Koros Sándor** újonnan átalakított uri és egyenruha divatüzlete, Piac-utca 69. Nagy raktár divatszövegekben és az összes katonai felszerelésekben.

— **Megszökött az elmeorvosintézetből.** A nagyállói elmeorvosintézetből megszökött Horváth János 34 éves elmebeteg. Azt hiszik, hogy Debreczen felé vette útját s ezért táviratoztak a debreceni államrendőrségnek, hogy tartóztassa le.

— **Dinamó gépeket,** kapesoló táblát, villanyműszereket, mozgósínház berendezéseket eladok, veszek, vagy cserélek. Földvári Debreczeni I. Elektrotechnikai gyár Széchenyi-u. 55. Telefon: 168.

— **Iskolaruhákra,** falsóka bátokra legalkalmasabb szövetek olcsó árban kaphatók **Feldheim Testvérek posztóruházában** Király-utca 4. **Ugyanott nagyválaszték angol férfi és női felöltőkben.**

— **Értékek őrzésére** kézi vaspénzszekrények (Wertheim vaskaszták) különféle nagyságban kaphatók: ifj. Losonczy János cégnél József királyi herceg-utca 16. szám.

— **Alakítsa** kalapjait Széll és Kósánál, Piac-u. 63., ahol a legújabb divat szerint gyorsan és pontosan elkészül.

— **Divatlapok,** német, francia angol, továbbá gyermek, kosztüm-, blous-lapok az őszi-téli időnyre igen nagy választékban kaphatók Hegedűs és Sándor r. t. könyvkereskedésében Piac-u. 34.

— **Ünnepi imakönyvek,** (Mach-sorok) az izz. ünnepekre kapható Aczél Henrik modern antiquáriumban.

— **Október elsejétől** Simonffy-utca 5. alatt lesz Kolosné nyakkendő-terme.

— **Weismann Jakab** okl. mérnök jogosított földmérő magánmérnöki irodája Piac-u. 64. sz. alatt van

— **Könyvtárakat** legmagasabb árban vásárol az **Alföldi Antiquarium,** Piac-u. 18., Tisza-palota.

— **Őszi és téli női felöltő** újdonságok óriási választékban érkeztek, legolcsóbb árban kapható a Rózsa-áruházban.

MEGNYILT

Herman Nándor és Tsa
fehérnemű készítő
uri divat üzlete
Piac-u. 10. Blkával szemben.

SZÍNHÁZ.

— **A Csokonai-színház átadása.** Vass Károly dr. tb. tanácsnok terjedelmes jelentésben számolt be a tanácsnak arról a több hetes munkáról, mellyel a Csokonai-színháznak **Heltai Jenő** volt színgazgatótól való átvétele járt. Mivel Heltai sok kifogásolt fételt nem hajlandó elismerni, valószínűleg perre kerül a dolog. Ugyancsak heterjesztette Vass Károly dr. a jegyzőkönyvet arról is, hogy **Kardoss Géza** színgazgató a Csokonai-színházat leltár mellett átvette.

A színházi iroda jelentése:

A **Csokonai-színház** igazgató-sága figyelmébe ajánlja a bérlőknek, hogy törzskönyvezett bérlőiteket szeptember hó 25-ig anynyival inkább váltsák ki, mert különben jogukat elvesztik és helyeiket az újonnan jelentkezők kaphják meg. A bérlétes előadások szeptember 27-én megkezdődnek.

Szerdán este a **Millió c. bohózat** kerül színre, amelyre **Kardoss Géza** igazgatója tisztviselőnek 50 százalékos kedvezményes jegyeket ad.

Csütörtökön este lesz a **Cigánygrófné**nak, a szezon sláger operettjének a bemutatója. A csudaszép zenéjű, páratlanul mulatságos operettnek a látványosság számba menő kiállításán kívül szenzációja lesz egy pompás balletszám, amelyet még nem láttak a debreczeni színpadon. A

Cigánygrófné premierjére jegyek már előre válthatók.

— **A hét főbűn** első fejezetét: A Szemérmelenség Eugen Sue világhírű regényét mutatja be az Apollo, a főszerepet **Franceska Bertini** a szép olasz művésznő játssa. Előadások 6 és 8 órakor. Jegyelvétel.

— **A halál birodalma,** francia film-tragédia 4 felvonásban, a főszerepben **Mademoiselle Brabant,** Páris kedvenc művésznője, bemutatja az **Urania.** Előadások 6 és 8 órakor.

VELOUR ÉS BARSONY MODELL KALAPOK

érkeztek
SCHIMMER MORNÉ
Piac-utca 2. szám.
Alakítások gyorsan, izlésesen uszközöltetnek.

SPORT.

Bajnoki mérkőzések

DMTK—NyTVE 2:2 (1:0).

Szépszámu sportközönség előtt folyt le a bajnokság első fordulója a Diószegi-úti pályán. A csapatok kivétel nélkül a szezon eleji formát mutatták, amely teljesen megbízhatatlan és majdnem mindig meglepetést hoz. Ilyen volt ez a mérkőzés is. A DMTK a jobb csapat, nagyobb technikával és jobb összejárással rendelkezik, mint a NyTVE, azonban kissé elbizakodva ment a küzdelemben és játékból hiányzott az a lelkes, mindenáron való győzni akarás, ami a bajnoki mérkőzésekhez szükséges. Ez meglátszott végig az egész mérkőzésen. Mindkét vezető gólt a NyTVE érte el, az elsőt Glatz öngóljából és a DMTK csak akkor fektet bele a játékba, amikor kiegyenlíteni kellett. Közvetlen védelmélt még soha ilyen bizonytalannak nem láttuk. A halff-sorban Móra 20 perc alatti kifulladás, a két szélső half igen agilis volt, azonban adások maradtak a csatársor támogatásával. A csatársorban T. Nagy szinte bántóan kényelmes, Mertin igen agilis, azonban minden rutin nélkül. Fejérnek még sokat kell fejlődnie, míg Sztotyori gyors, áttörő és kitűnően lövő család. Jols-vay nem produkált többet annál, mint amit tőle vártunk.

A NyTVE kellemes meglepetést hozott. Erélyes, gyors játéku még kiforratlan ugyan, de már is komoly ellenféllel teszi őket. Játékfejlelmük még hiányos, sokat protestálnak a pályán és védelmük kritikus helyzetekben kíméletlen. Ennek köszönhető a kiegyenlítést hozó 11-es is, amit Katz csapatkapitány crós faultja miatt ítélt meg a bíró. Közvetlen védelmük megbízható, fedezetlenül még nem eléggé állóképes, csatársoruk kevés technikával ugyan, de erélyesen és gyorsan játszik.

A vezető gólt az első félidőben a NyTVE érte el Glatz öngólja révén, mit a DMTK-nak csak a második félidő elején sikerült kiegyenlíteni Sztotyori révén. A NyTVE újabb gólját Glatz védhetetlen 11-es rugása egyenlíti ki. (Bíró: Weinreb Dezső DTE.)

DVSC—DNYSC 4:1 (1:0).

Nívótlan, unalmas mérkőzés. A tartalékos DVSC nem volt sokkal jobb ellenfelével és csak a bíró figyelemtelenségének köszönhető, hogy néhány játékos nem került ismét a figyelmi közből. (Bíró: Kerekes DMTK.)

TÖRVÉNYSZÉK.

§. **Elítelt gyufatolvajok.** Még az oláh megszállás kezdetén történt, hogy Sós Géza földbirtokos nádudvari kastélyának padlását a tulajdonos távollétében feltörték és számos apróbb holmín kívül 3000 doboz gyufát vittek el onnan. A gyanu Balla Sándor, Eles Balázs cselédekre és Tamás István lakatosra irányult. A gyufatolvajok ügyét ma tárgyalta a debreceni kir. törvényszék büntető tanácsa. Ballát egy hónapi fogsárra ítélték. Tamást pedig 100 korona pénzbüntetésre. Elest a törvényszék fölmentette.

Legjobb cipőket készít Grünwald
cipőüzeme, Sas-utca 4. szám.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 10 korona, minden további szó 1 kor. Vasár- és ünnepnapokon 10 szó K 15.—, minden további szó K 1'50. Vastag betűkből szedett szavak kétszeresen számítatnak.

Női és férfi kalapok
ujjalakítása 8 nap alatt
Piac-utca 9. sz.

Városi és állami tisztviselők
előnyárban részesülnek.

Úri hölgyek figyelmébe!
Női paletákat
mérték után készit
SZTEPANOV J.
Hatvan-utca 11.

Cigarettabüvelyek és papírok
bármely minőségben és mennyiségben
kaphatók

FRANKL REZSŐ Budapest, VI., Hajós-u. 20.
Kérjen mintázott árajánlatot!

Elsőrendű olaszgyertya,
rizs, erősfoku szappan-
főző szóda, házi szap-
pan, cipőkrem, vala-
mint egyéb fűszer- és
gyarmatárak legelőbb
beszerzési forrása
KUPFER IGNÁC
Iiszt, fűszer- és gyarmatár nagy-
kereskedésben, Bádógos-utca.

Linoleum-Áruház

Asztali és padló-
linoleumok nagy
választékban. Gummi-
kabátok gyári árban
kaphatók

HAAS LIPÓT Linoleomáruház
Ferenéz József-út 58. Megyeháza mellett.

Friss tojást
kisebb-nagyobb mennyiségben
napi árban állandóan veszek.
Vidéken bevásárlókat keresek.
Pollák Zsigmond
tojásnagykereskedő Debrecen, Miklós-u. 13.

Minden menekült-bélyeg
amelyet megveszel egy
könnyeseppet szárit fel.

Veszünk
babot
kölest
és
mákat
a legjobb napiárban
GRÜNBERGER és GLÜCK
fűszer- és gyarmatár
nagykereskedők.

128° zsirszóda
szerecsendióvirág,
japán rizs, kocsí-
kenőcs és minden-
féle fűszer- és festék-
árak viszonteladók-
nak a legjutányosabb árak
mellett beszerezhetők

FRIEDMAN ÉS ASZTALOS
fűszernagykereskedőknl.
Széchenyi-utca 6. sz.

Megrendelésre
legelegánssabb
cipőket
jutányosan vállalok
BARNA MIHÁLY
cipész mester, MIKLÓS-UTCA 5.

Bélyegzőgyár
és vésőintézet
PAULO I.
Telefon: 13-65.

A város kellő közepén lévő
„KÖZPONTI“
vegytisztító és kelmetestő intézet
Varga-u. 1. szám, Iparbank-palota
fest és tisztit

szőrmét, vásznat, szövettel,
selymet, kalapot, kez-
tyűt, esernyőt stb. a
legszebben és legtar-
tabban 8 nap alatt.
Gyászruhák 24 órán belül festetnek

Mustot
Ujbort
Óbort
vesznek legmagasabb napi árban
Friedlander Testvérek
bornagykereskedők
Széchenyi-utca 29. sz.

Ócska és uj
tankönyvek
a legújabb kiadásokban min-
den iskola részére kaphatók
Aczél Henrik
modern antikváriumában
Piac-u. 24. Első Takarékp-alota
Esetleg hiányos vagy még nem
felelő kiadású tankönyveket
bármikor becserelek, vagy visz-
szaveszek, miért is mindenki
bizalommal vásárolhat.
Körzők, rajztömbök,
iskolátáskák, minden-
féle író- és rajzszerek
legjutányosabb árban
szerezhetők be.

VÉTEL.

Aranyat,
ezüstöt, briliánsokat leg-
magasabb árban veszek
Schiffmann ékszerész,
Piac-utca 67.

Elsőrendű tűzfűt
nagyobb mennyiségben
veszünk. Árajánlatot kér-
jük lapunk kiadóhivata-
lába beadni.

Kisebb
ócska mosófazék megvé-
telre kerestetik. Cim a
kiadóhivatalban.

4 szobás
családi házat megvételre
keresek. Közvetítőt díja-
zok. Cim a kiadóhivatal-
ban.

Ócska ólmot
tisztított állapotban bár-
mily mennyiségben (10
kgtól) veszünk. — Cim a
kiadóban.

ELADÁS.

Mérték
szerinti kész ruhák leg-
olcsóbban beszerezhetők
Moskovits, Hatvan-u. 5.

Varrógép
jó karban levő jutányos
áron eladó. Tócskert,
Faiskola-u. 7.

Mindentéle
uj és használt butorok
legolcsóbban beszerezhe-
tők Piac-utca 37. (Kis-
templombazár.)

25 méter
papir és pamut kelme
egy tételben jutányosan
eladó. Cim megtudható
a kiadóhivatalban.

Eladó
uj és használt butorok a
legszebb kivitteltől a leg-
olcsóbbig. József királyi
herceg-utca 20.

Eladók
komplett fűszer berende-
zés, egy 2 1/2 m. márvány
pult, egy 99-es National-
cassa, üres üvegek és
ládák. Cim a kiadóban.

Debreceni
első féregmentes használt
butorok nagy raktára
Csapó-utca 17.

Perzsa szőnyeg
eladó. Cim a kiadóhiva-
talban.

Házeladás.

A Simonffy-utca 32. számú ház
szabadkézből eladó. Ertekez-
hetni dr. Nagy Zoltán ügy-
véd irodájában, József király
herceg-utca 12. szám.

Templomgyertya

Mosószóda 128/130°/o
szappanfőzéshez
Kocsikenőcs, Gyufa,
Terpentin, Festék

és mindennemű fűszer- és gyarmat-
árak legolcsóbban beszerezhetők
Adorján Jenő és Tsa

fűszer- és gyarmatár nagykereskedő cégnél,
Piac-u. 23. sz. az udvarban.

Dr. HEGEDŰSNÉ
Gyermek-
divatházában
Simonffy-u. 2. sz.
megérkeztek
a babilanell
és
barchet ruhák
és egyéb őszi
gyermek ruhá-
zati cikkek.

I-ső
kereskedelmi iskolai
könyvek és II-ik polgári
leányiskolai könyvek el-
adók. Veres-utca 4. sz.

Eladó
egy 10-12 éves fiúnak
való kabát és egy női
télkabát. Cim megtud-
ható a kiadóhivatalban.

Portefele
zárható szalon cimbalom
eladó Homokkert, Buj-
dosó-utca 38.

Férfi ruhák
jókarban levők eladók
Miklós-u. 37. Herczegné.

Sötét csikós nadrág
nehányszor használt, na-
gyobb alakra való, 1100
koronáért eladó Csere-
pes-utca 17. sz., kereszt-
épület.

Tiszta
egész ives makulatura
papir (ujság) kapható
lapunk nyomdájában.

Teljes hálószoza
berendezések remek ki-
vittelen kaphatók Erzsé-
bet-utca 93. sz. alatt.

Zománc-edények
teljesen jókarban levők
eladók Bika-bérbáz, II.
emelet 2.

Elefántesont
billiárdgolyó, 2 garnitúra,
jutányosan eladó. Cim a
kiadóban.

KERESLET.

Első debreceni
butorokból való poloska-
irtás nagy vállalata Csapó-
utca 17.

2000
korona jutalmat adok
annak, aki engem 2 szoba
konyhából álló lakáshoz
juttat. Cimemre küldött
ajánlatok a kiadóhiva-
talba intézendők.

Különbejárati
butorozott szobát kere-
sek. Cim Aczél-könyv-
kereskedés.

Házmesternek
ajánlkozok jobb iparos,
ki a villanszerelést is
érti. Cim a kiadóban.

VEGYÉS.

Plisse-Gouvre
harangszoknyákból is ké-
szít Farkas Bella, Arany
János-utca 20.

Gombos Sándor
épület- és butoraszatlos
templomberendezés és bolt-
berendezési nagy vállá-
lata, Csapó-utca 17.

Házgondnoki
vagy házfelügyelői állást
vállalna magántisztviselő.
Megkeresést a kiadóba
kér «Megbízható» jellegre

Plisse-Gouvre
munkák gyorsan, szépen
olcsón készülnek Péter-
fia-utca 25.

Butorozott lakásért
esetleg szobáért magas
bért fizet uj házaspár.
Ajánlatok Leichtmann
rőfősüzetébe, Simonffy-
utcai bérbáz.

Egész házat
bérelnék udvarral a vá-
ros belterületén, vagy a
közeli külsőségen azon-
nali vagy későbbi be-
költözésre. Cim megtud-
ható a kiadóhivatalban.

Úri papi család
teljes ellátásra felvesz
1-2 kisebb iskolai növén-
dedet. Hatvan-utca 1., I.
em. 8. sz.

Mindentéle
kalapokat elvállalok ja-
vitani. Beliczay kalapos,
Piac-utca 38.

Gyermekeket
az iskolaidény kezdetével
(ritualis kosztolásra) vál-
lalok teljes ellátásra. Leg-
jobb gondozást biztosítok.
Herczegné, Miklós-
utca 37.

Moderenül berendezett
szücs műhelyemben
javítások és alakítások jutányos
árban elfogadtnak.
ADLER szücsmester
Széchenyi-utca 40.

Hordó- és
famegmunkáló üzem
PAULO LAJOS
Pest-utca 2. szám.
Javitások pontosan eszközöltetnek.

Felelős szerkesztő:
Dr. HEGEDŰS LORANT.
Kiadó:
HEGEDŰS ÉS SÁNDOR
irodalmi és nyomdai részv.-társ.